

BWRDD GWASANAETHAU CYHOEDDUS CONWY A SIR DDINBYCH

Cofnodion cyfarfod o'r Bwrdd Gwasanaethau Cyhoeddus Conwy a Sir Ddinbych a gynhaliwyd yn Siambr y Cyngor, Neuadd y Sir, Rhuthun a thrwy gynhadledd fideo, Dydd Mercher, 13 Mawrth 2024 am 2.00 pm.

YN BRESENNOL

Cynghorydd Jason McLellan (Cadeirydd) - Cyngor Sir Ddinbych
Cynghorydd Charlie McCoubrey - Cyngor Bwrdeistref Sirol Conwy
Graham Boase – Cyngor Sir Ddinbych
Tom Barham – Cyngor Gwasanaethau Gwirfoddol Sir Ddinbych
Cynghorydd Carol Marubbi – Cyngor Tref a Chymuned (CBSC)
Helena Kirk – Cymdeithas Tai Gogledd Cymru
Steve Grayston (yn dirprwyo ar ran Libby Ryan Davies) – Bwrdd Iechyd Prifysgol Betsi Cadwaladr (BIPBC).
Justin Hanson – Cyfoeth Naturiol Cymru
Louise Woodfine – Bwrdd Iechyd Prifysgol Betsi Cadwaladr (BIPBC)

Swyddogion -

Amanda Jones – Cyngor Bwrdeistref Sirol Conwy
Fran Lewis – Cyngor Bwrdeistref Sirol Conwy
Hannah Edwards – Cyngor Bwrdeistref Sirol Conwy
Mike Corcoran – Rhwydwaith Cydgynhyrchu Cymru
Iolo McGregor – Cyngor Sir Ddinbych
Helen Milliband – Cyfoeth Naturiol Cymru
Iona Hughes – Cyfoeth Naturiol Cymru
Cynghorydd Delyth Jones – Cyngor Sir Ddinbych

Dr Tom Porter – Ymgynghorydd, Meddygaeth Iechyd y Cyhoedd, Bwrdd Iechyd Prifysgol Caerdydd a'r Fro

1 CROESO AC YMDDIHEURIADAU AM ABSENOLDEB

Derbyniwyd ymddiheuriadau am absenoldeb oddi wrth y Cynghorwr(wyr) Constantine, Rhun ap Gareth a/ac Ryan-Davies

2 COFNODION Y CYFARFOD DIWETHAF

Cyflwynwyd cofnodion cyfarfod Bwrdd Gwasanaethau Cyhoeddus Conwy a Sir Ddinbych a gynhaliwyd ar 25 Medi 2023 a 12 Rhagfyr 2023 gan nad oedd cworwm yn y cyfarfodydd blaenorol a bod angen cadarnhad i fabwysiadu'r penderfyniadau o gyfarfod 12 Rhagfyr 2023 yn ffurfiol.

PENDERFYNWYD derbyn a chofnodi cofnodion y cyfarfodydd a gynhaliwyd ar 25 Medi 2023 a 12 Rhagfyr 2023 fel rhai cywir.

3 TROSOLWG O BENDERFYNIADAU'R CYFARFOD BLAENOROL A CHAMAU GWEITHREDU I'W CYMERADWYO

Cyflwynodd y Cadeirydd, y Cynghorydd Jason McLellan, y Trosolwg o benderfyniadau'r cyfarfod blaenorol a'r adroddiad ar gamau gweithredu i'w cymeradwyo (a gylchlythyrwyd yn flaenorol)

Cyfraith Gofal Gwrthgyfartal – nodwyd.

Datblygu Cynllun Ymgysylltu Cymunedol – nodwyd. Nid oedd unrhyw gynllun wedi'i ddiweddarau ers y cyfarfod diwethaf. Yn y cyfarfod blaenorol, edrychwyd ar ddatganiad cenhadaeth ymgysylltu a datganiad ymgysylltu fel BGC. Angen gwell ansawdd ar bwy yr ymgysylltir â nhw. Mae meysydd blaenoriaeth yn cael eu trin wrth symud ymlaen.

Risgiau Corfforaethol - trafodwyd yn helaeth yn y cyfarfod diwethaf. Byddai Amanda Jones, CBSC, yn dod ag ef yn ôl i gyfarfod pellach.

Adeiladu Cyfoeth Cymunedol a Chaffael Blaengar – canfyddiadau ac argymhellion peilot – oedi cyn dod i'r Bwrdd hwn ac roedd digwyddiadau wedi dod i ben â'r adroddiad. Felly, roedd yr adroddiad newydd ei nodi.

PENDERFYNWYD bod y Bwrdd Gwasanaethau Cyhoeddus yn nodi'r penderfyniadau a'r camau gweithredu.

4 TROSOLWG O'R GWEITHDY A DATBLYGU CYNLLUN GWAITH BGC

Cyflwynodd Amanda Jones (CBSC) y Trosolwg Gweithdy a Datblygu Cynllun Gwaith BGC a chrynhodd y gweithdy gyda chyflwyniad (a gylchredwyd yn flaenorol)

Roedd Gweithdy BGC Conwy a Sir Ddinbych wedi'i gynnal ym mis Ionawr 2024.

Nod y Gweithdy oedd adeiladu ar ymrwymiad y BGC i fabwysiadu "dull systemau cyfan" wrth ddylunio a chyflawni ei gynllun llesiant.

Y camau nesaf oedd –

- Cytuno ar gamau gweithredu allweddol i lunio cynllun gwaith.
- Cytuno ar arweinydd aelod ar gyfer pob un o'r camau gweithredu a nodwyd (i weithredu fel pwynt cyswllt a chadw momentwm rhwng cyfarfodydd).
- Swyddogion perthnasol i gynnig 1-2-1 gydag aelodau i fyfyrion ar eu rôl ac unrhyw gefnogaeth sydd ei angen.

Cyflwynwyd enghreifftiau o linellau amser blaenraglen waith.

8 cyfarfod gyda phob cyfarfod yn para 2 awr. 4 cyfarfod ffurfiol a 4 cyfarfod anffurfiol. Gellid neilltuo rhan o bob cyfarfod ffurfiol i nifer fach o gynlluniau peilot er mwyn gwneud cynnydd gwirioneddol.

Gallai ymgysylltu â chyfarfodydd anffurfiol hefyd fod yn gyfle i wahodd grwpiau cymunedol i wneud Byrddau Gwasanaethau Cyhoeddus yn fwy hygyrch i grwpiau.

Byddai cyfarfodydd 2 awr yn golygu agenda dynn, er enghraifft, byddai hiliaeth yn lleiafswm o 2 awr.

Cadarnhawyd y byddai hwn yn ddull da ar gyfer cyfarfodydd manwl clir. Hefyd ni fyddai unrhyw broblem gydag Agenda un eitem.

Roedd angen gwneud gwaith cyn ac ar ôl cyfarfodydd i sicrhau bod cynnydd yn cael ei wneud.

Trafododd y Bwrdd eitemau agenda posibl yn y dyfodol, gan gynnwys -

- Defnyddiwch bob cyfarfod i blymio'n ddwfn naill ai o faes pwnc penodol (fel y trafodwyd yn nigwyddiad dysgu ar y cyd y BGC) neu dargedu ardaloedd penodol. Gallai pynciau gynnwys parthau Mynegai Amddifadedd Lluosog Cymru (MALIC), megis:

- Amddifadedd iechyd
- Amddifadedd economaidd a chynyddu incwm
- Iechyd meddwl a lles

- Dylai Byrddau Gwasanaethau Cyhoeddus fod yn derbyn adroddiadau gan grantiau BGC 2024/25. Roedd grantiau BGC wedi bod yn anodd eu cyrchu ar gyfer Conwy a Sir Ddinbych. Cadarnhawyd ei bod wedi bod yn anodd cael mynediad at grantiau mewn rhannau eraill o Ogledd Cymru hefyd. Awgrymwyd cynnal trafodaethau gyda Byrddau Gwasanaethau Cyhoeddus eraill i ganfod y ffordd orau o gael gafael ar grantiau.

- Diweddariadau o'r prosiect Naratifau Cymunedol a'r Siarter Teithio Iach.

- Trafodaeth ar ddull y Bwrdd o gynnal asesiad risg Newid yn yr Hinsawdd (a ddatblygwyd gan Cyfoeth Naturiol Cymru i gefnogi Byrddau Gwasanaethau Cyhoeddus).

- Cydnerthedd cymunedol – cysylltiad â hyrwyddo perygl llifogydd.

- Rhannu arfer da a dysgu oddi wrth sefydliadau – defnyddiol i ddatblygu rhaglen dreigl.

- Ailgartrefu cyflym a'i effaith ar ardaloedd Awdurdodau Lleol.

- Gwell cysylltiadau â'r bartneriaeth mewnwelediad.

- Ymgymryd â hyfforddiant perthnasol, megis Gwrth-hiliaeth. Cadarnhawyd nad oedd yn rhaid cynnal hyfforddiant mewn cyfarfod ond fel sesiwn ar wahân.

PENDERFYNWYD bod Bwrdd Gwasanaethau Cyhoeddus Conwy a Sir Ddinbych yn nodi trosolwg y Gweithdy a datblygiad cynllun gwaith y BGC.

5 SIARTER TEITHIO IACH - CAMAU NESAF

Cyflwynodd Louise Woodfine (BIPBC) y Siarter Teithio Iach a'r camau nesaf.

Roedd wedi'i lofnodi gan y Bwrdd Arwain Rhanbarthol ac roedd hyn yn ymwneud â chael Byrddau Gwasanaethau Cyhoeddus ar draws Siarter Teithio Iechyd Gogledd Cymru a dysgu gan eraill ar draws Gogledd Cymru. Roedd Dr. Tom Porter, Ymgynghorydd Meddygaeth Iechyd Cyhoeddus, Bwrdd Iechyd Prifysgol Caerdydd

a'r Fro yn bresennol i roi cyflwyniad ar ddysgu ac effaith a rennir. Roedd Iona Hughes, CNC hefyd yn bresennol i gynorthwyo gyda'r cyflwyniad.

Roedd teithio ar fysiau a choetsys wedi gostwng dros y 50/60 mlynedd diwethaf ond roedd y defnydd o geir wedi cynyddu. Roedd effaith hyn yn sylweddol fel yr effeithiwyd ar newid yn yr hinsawdd, anafiadau traffig ffyrdd a marwolaethau. Roedd y rhan fwyaf o blant yn cael eu lladd pe baent yn cael eu taro gan gar. Roedd llygredd aer yn golygu y byddai disgwyliad oes yn gostwng 7 mis. Roedd llygredd aer uchel mewn ardaloedd difreintiedig. Newid hinsawdd oedd y risg fwyaf i ddynoliaeth.

Y camau nesaf sydd eu hangen ar draws cymdeithas -

- Lleihau llygredd
- Cefnogi teithio llesol
- Gwarchod mannau gwyrdd
- Roedd angen sefydlu seilwaith.
- Mae newidiadau i Reolau'r Ffordd Fawr dros yr ychydig flynyddoedd diwethaf wedi rhoi mynediad i gerddwyr ar gyfer hawl tramwy stryd ochr yn hytrach na cheir â hawl tramwy.
- Strwythur beicio ar wahân.
- Gwahardd ceir ar strydoedd ysgol wrth ollwng a chodi mewn ysgolion
- Darparu system cludiant cyhoeddus dibynadwy a fyddai'n fforddiadwy a hefyd yn defnyddio bysiau nad ydynt yn rhai disel.

Polisi a deddfwriaeth gefnogol yng Nghymru yn dod â bysiau yn ôl o dan francise. Roedd angen i bawb weithredu i wella teithio iach.

Roedd gan y Siarter Teithio iach 14 o dimau dros 3 blynedd. fe'i cyd-gynhyrchwyd ond roedd yn rhan o gyfres ehangach o gamau gweithredu i gyflwyno'r Siarter Teithio iach a'i chael ym mhob ardal o Gymru. Gobeithio gorchuddio Cymru gyfan erbyn yr haf.

Roedd Covid wedi effeithio ar y teithio iach fel y gwnaeth gyda llawer o rannau eraill o fywyd.

Awgrymwyd mynd â'r wybodaeth yn ôl i bob sefydliad i ofyn iddynt lofnodi'r Siarter. Byddai angen nodi Arweinwyr/Cydlynwyr a chadw golwg ar gynnydd. Cytunodd yr Aelodau i ddarparu manylion pwynt cyswllt o'u sefydliad, y gall y Siarter gysylltu ag ef ar gyfer y gwaith hwn.

Awgrymwyd mynd â'r wybodaeth yn ôl i bob sefydliad i ofyn iddynt lofnodi'r Siarter.

Byddai angen nodi Arweinwyr/Cydlynwyr a chadw golwg ar gynnydd.

Mae CNC yn cwmpasu Cymru gyfan. Ymunodd CNC â Chaerdydd, Bro Morgannwg a Gwent.

Gan edrych ar sut i weithredu'r Siarter, cynnal asesiad sylfaenol. Byddai angen ymrwymiad rheolaeth gan Reolwyr Ardal.

Mae gan CNC Grŵp Teithio Llesol a Chynaliadwy mewnol cenedlaethol sy'n cyfarfod bob chwarter. Mae amrywiaeth o Hyrwyddwyr mewn sefydliadau ond mae angen mwy arnynt ledled Gogledd Cymru.

Roedd tudalen fewnrwyd ar CNC a oedd yn dangos teithio a'r hyn a gynigiwyd i staff. Roedd y sefydliad yn cefnogi gweithio hyblyg ac yn darparu opsiynau gweithio hyblyg lle bynnag y bo modd. Roedd gan bob aelod o staff bolisi gweithio ystwyth ac roedd y staff yn dal i fod yn gynhyrchiol ac yn cyflawni llwythi gwaith.

I gynorthwyo gweithwyr, roedd tocynnau tymor blynyddol ar gyfer trafndiaeth i Gymru ar gael, a gostyngiadau ar feiciau. Roedd gan bob swyddfa wybodaeth am sut y gallai pobl gyrraedd yno ar drên neu fws a pha gyfleusterau beicio oedd ar gael petaent yn dymuno beicio i'r swyddfa. Roedd cyfleusterau'n cael eu darparu i annog staff i deithio llesol. Roedd CNC wedi ymrwmo i fod yn gyflogwr sy'n gyfeillgar i feiciau gydag un swyddfa neu ganolbwynt bob blwyddyn i fod yn rhan o hynny.

Cadarnhaodd swyddogion Cyngor Sir Ddinbych yr hyn a drafodwyd, roedd Sir Ddinbych eisoes yn ei wneud ac ni fyddai arwyddo'r Siarter yn broblem.

Roedd angen gwneud llawer o system gymhleth ar gyfer ardaloedd teithio'r Siarter. Byddai Siarter lefel 2 ar gyfer y sefydliadau hynny sydd eisoes yn gwneud llawer o'r hyn a drafodwyd eisoes.

Cadarnhawyd bod cysylltiad wedi digwydd gyda'r Cynghorau Gwirfoddol Sirol er mwyn iddynt edrych ar y Siarter a dywedwyd y byddai'n anodd iddynt lofnodi'r Siarter. Byddai gan lawer o sefydliadau adnoddau a chapasiti cyfyngedig felly gallai fod yn anodd ymuno â nhw.

PENDERFYNWYD bod *Bwrdd Gwasanaethau Cyhoeddus Conwy a Sir Ddinbych yn nodi'r adroddiad Teithio Iach.*

6 ADBORTH O DDIGWYDDIAD DYSGU AR Y CYD BGC

Cyflwynodd y Cadeirydd yr adborth llafar o adroddiad digwyddiad dysgu ar y cyd y BGC.

Roedd y digwyddiad wedi digwydd 3 wythnos yn ôl.

Roedd wedi bod yn ddigwyddiad cadarnhaol a ddangosodd beth oedd wedi bod yn digwydd mewn BGCau eraill ac yn edrych ar weithio mewn partneriaeth ehangach. Rhoddodd y digwyddiad eglurder ar yr hyn yr oedd angen i Fyrddau Gwasanaethau Cyhoeddus ganolbwyntio arno.

Roedd llythyrau i fynd allan yfory i bob BGC ar gyfer lansiad rhithwir yr wythnos gyntaf ym mis Mai a digwyddiad personol yn cael ei gynnal ar 5/6 Mehefin.

Dywedwyd bod gan BGCau eraill gynrychiolydd o Swyddog Cyfathrebu Llesiant Cenedlaethau'r Dyfodol ar eu Bwrdd. Cytunwyd y dylid gwahodd y cynrychiolydd Derek Walker i ymuno â'r BGC.

PENDERFYNWYD bod Bwrdd Gwasanaethau Cyhoeddus Conwy a Sir Ddinbych yn nodi'r adborth o ddigwyddiad dysgu ar y cyd y BGC.

7 CYNLLUN WAITH

Cyflwynwyd copi o flaenraglen waith y Bwrdd Gwasanaethau Cyhoeddus.

Cytunodd y Cadeirydd ar gyfarfod anffurfiol i'w gynnal i boblogi'r flaenraglen waith yn dilyn trafodaethau yn ystod y cyfarfod heddiw.

PENDERFYNWYD bod BGC Conwy a Sir Ddinbych yn cymeradwyo'r Rhaglen Gwaith i'r Dyfodol.

GORFFENNAF Y CYFARFOD AM 4.00 P.M.